

Nummer 4
2019 67:e årg

Jul- Hälsning

från Sveriges Kristna Sjukvårdsförbund

www.kristenivarden.se

Böneveckan i Sydafrika sid.8

Porren - elefanten i rummet sid.3

"Böneverkstad" i Örebro sid. 4

En drömrresa Sverige - Sydafrika sid.12

Ordföranden har ordet

Kära SKSF-vän

Nu har ännu ett år gått och du håller sista numret av Hälsning för 2019 i din hand. Jag vet inte hur ditt år har sett ut, men mycket har hänt runtomkring både i den stora vida världen och i vårt eget land. Det är krig, terrorattentat, människor på flykt, psykisk ohälsa i alla åldrar, ensamhet som ökar, neddragningar inom vård och omsorg och mycket annat som vi möts av i alla media. Jag hörde en ung människa nyligen uttrycka sig så här: "Man kan lika gärna ge upp och skita i allt. Allt är kaos och det finns ändå ingen framtid."

Hur det än skiftar och orosmolnen hopar sig så vet vi att det är En som inte förändras. Det är Hans födelsedag vi snart ska fira. Gud älskar oss människor så mycket att Han sände sin egen son att födas in i denna världen och bli en människa som du och jag. Tänk om vi kunde få förmedla det budska-

Medlemsavgift och Hälsning

Vi behöver fler som betalar medlemsavgift till SKSF, men även fler prenumeranter på Hälsning. Du kanske kan ge en gåvoprenumeration till någon? En del av er vet jag brukar ge bort ett ex av Hälsning till någon ni känner. Om någon regelbundet får tidningen vore det bättre om vi kunde få med den personen på vår adresslista för Hälsning. Antingen kan personen bli medlem och betala in sin medlemsavgift själv eller kan du erbjuda den det gäller att betala in avgiften. Medlemsavgiften är 200kr/år (100kr/år för studerande) och enbart en prenumeration på Hälsning kostar 100kr/år. Man kan även prenumerera på Hälsning för sin kyrka eller arbetsplats. Det är ingen stor kostnad per person och år, men gör stor skillnad då vi blir många.

Vänliga hälsningar från SKSFs styrelse

pet och hoppet till alla som är uppgivna och inte har något hopp. Många av oss arbetar helger, så även i julhelgen. Låt oss be Jesus om vishet och hjälp att i ord och handling få vara hans arbetshandskar som berör människor, och att hans ljus ska få lysa genom oss och bryta det mörker som många lever i. Som kristna i vården kan vi få vara med och sprida en positiv och ljus atmosfär på vår arbetsplats bland kollegor, patienter och anhöriga. "Ljuset lyser i mörkret och

mörkret har inte övervunnit det."

**Jag vill önska dig en
VÄLSIGNAD JUL OCH
NYÅRSHELG där du är!**

Margréth Jansson
Ordförande
kristenivarden@telia.com

Hälsning

från

Sveriges Kristna Sjukvårdsförbund
Smedhemsv. 19. Ryd. 565 97 Bottnaryd
Tel. 070-5684270
kristenivarden@telia.com

Ansvarig utgivare

Margréth Jansson, Smedhemsvägen 19, Ryd
565 97 Bottnaryd. kristenivarden@telia.com

I redaktionen

Barbro Fritz, Majken Hagvil Svensson

Medlemsavgift: 200 kr/år. Stud.: 100kr/år
(4 nr av Hälsning ingår)

Enbart prenumeration på Hälsning: 100 kr/år
Manus till nästa nr senast: 20 januari 2020

Gåvor sändes till

Sveriges Kristna Sjukvårdsförbund
Pg 138737-2 Bg 312-4294 Swish 1234580239

Hemsida

www.kristenivarden.se

Porren - Elefanten i rummet

Föreläsning om porrens påverkan på barns och ungdomars hälsa

Pingstkyrkan Jönköping 10:e oktober

Föreläsare: Maria Ahlin, författare till boken "Virtuell drog - om barn, unga och nät-porr"

Det finns olika anledningar till att människor betalar andra för sex. Fattigdom är en, men efterfrågan är den största orsaken.

Vad är porr?

Definition för porr: material vars syfte är att skapa upphetsning.

Pone = person i prostitution Grafpeon = att skriva/rita/framställa

Enda skillnaden på prostitution och pornografi är kameran.

Maria Ahlin har varit i skolor och frågat ungdomar hur gamla de var första gången de såg porr. Många var bara 6-8 år gamla, men då var det inte medvetet porrsurfande. Bland ungdomarna som är c:a 16 år gamla är det 91-96% av alla killar som har konsumerat porr och 50-65% av tjejerna. 41% svarade att de konsumerar pornografi varje dag. 7% sa att de kollar mer än de vill, p.g.a. beroende, gruppträck eller att det är lättillgängligt. 0% av dem har haft samtal med någon vuxen om porr.

Vad möter dessa ungdomar då de ser porr på nätet? Det är filmer med både fysisk och verbal aggression. De flesta som utsätts för aggression i dessa filmer är kvinnor som borde visa reaktion på smärta eller att de säger ifrån. Istället svarar de med upphetsning och ber om mer. Porrens budskap kring samtycke blir att om någon säger nej fortsätter man ändå. Nätporren blir allt sjukare. De senaste 2 åren har det blivit mer och mer anspelning på incest, typ "Daddy and girl".

Hjärnans tändningsmönster ändras rent kemiskt p.g.a. detta. Hjärnans belönings-system fungerar så. Toleransnivån ökar, och man kräver mer för att öka spänningen och få tillfredsställelse. Porren påverkar precis som vilken drog som helst. En pojke berättade att han såg porr första gången på förskolans dator. Han var då 6 år.

Porr påverkar attityder. Några av följderna är minskad empati för sexualbrottsutsatta, mer sannolikt att man tvingar en partner till ofrivilliga handlingar, ökad sannolikhet för sexköp, sexuellt aggressiva attityder. Strypsex har blivit allt vanligare bland ungdomar.

Man behöver 90 dagar utan t.ex. porr för att bygga om hjärnan igen. Man måste bryta mönstret och byta ut tiden med att göra något helt annat. Om man sett porr på mobilen kan man behöva vara utan mobilen ett tag för att mobilen kan göra att man associerar till porrsurfandet.

Det är viktigt att prata med barn och ungdomar om porr, men hur ska man göra det? Det gäller att inte döma, annars vågar de inte berätta mer. Att våga fråga är viktigt.

forts. sid.5

”Böneverkstad” i Örebro

I Filadelfia Örebro brukar man mötas på torsdagskvällar under rubriken ”Böneverkstad”. Man ber tillsammans, men ibland har man något speciellt ämne och eventuellt någon gäst som talar. 3:e oktober hade jag förmånen att få vara med. Ingrid Börjesson som är medlem i SKSF och har upplevt en speciell kallelse att vara engagerad i bön och bilda bönetrio hade inbjudit mig tillsammans med sina bönegrupper. Vi träffades en liten stund före samlingen i Filadelfia.

Kvällen var inte tänkt att bara vara en nostalgiskväll, utan främst en inspirationskväll. Man ville påminna varandra om vad som hänt i Örebro tidigare och att Jesus vill göra det igen.

På ett bord låg olika hjälpmedel, bl.a. kryckor. Ovanför finns ett foto på en enkel kvinna som fick vara till välsignelse för många: Maria Lindgren född 6 mars 1856 i Flod, Södermanland, död 26 januari 1926 i Örebro.

Maria kände tidigt att den gode herden sökte henne. Då hon var 22 år bestämde både hon och hennes man sig för att ta emot Jesus. De brukade sedan be tillsammans.

Maria blev angripen av svår sjukdom, men trodde att Gud skulle hela henne. Hon fick

då höra av andra att det var enfaldigt att tro att något sådant skulle kunna hända, för det var bara på Jesu tid. 1890 blev Maria frisk. Hon fick en längtan att be för andra.

Maria fick 5 barn. Då hon var 45 år dog hennes man. Maria flyttade till Örebro och blev medlem i Filadelfia. Hon blev åter sjuk. Denna gång i ”kräfta”. Läkarna ville operera henne, men hon tackade nej. Hon bad, men blev allt sämre. 1902 sa hon till Gud ”Eftersom du har sagt att du är min läkare lägger jag mig inte i människohänder”. En dag var hon på gudstjänst, men hade svårt att ta sig hem. Hon vinglade. Mitt på Storgatan blev hon helad. Det var ingen som bad för henne. Hon blev helad ändå. Maria kände sig kallad. 1907 var det en andeutgjutelse i Örebro. Det spred sig att Maria bad för sjuka, och människor kom hem till henne och knackade på. Det kom så många att hon började be om ett hus där hon kunde ta emot sjuka. Betaniahemmet var ett bönesvar. Hon bad inte om gåvor, men det kom hela tiden mat och pengar. 1912 var Betaniahemmet, Lillån, 24 km utanför Örebro, klart.

Det var många på Betaniahemmet som blev helade efter olja, bön och handpåläggning. Deras berättelser finns nedskrivna. Människor som blev helade lämnade sina

Skor, benstöd, korsett
kvarlämnade efter
helbräddagörelse-
under genom
Fru Maria Lindgren
Lillån * 6/3 1856
+ 26/1 1926

hjälpmedel som bl.a. kryckor. De finns och kan ses i Filadelfia Örebro. Bland Marias ättlingar har flera varit missionärer. Torell och Taranger är efternamn som många med missionsintresse känner igen.

Ingrid Börjesson berättade att hennes mormor Ester var på Betaniahemmet. Ingrid har ett brev som Ester skrev då hon var där. Brevet hade Ingrid med sig till denna

samling.

Flera av deltagarna delade egna erfarenheter då man upplevt att det hänt något som svar på bön. Det kändes bra att bli påmind om att Gud hör bön även idag. Kvällen avslutades med bön i mindre grupper.

Margrèth Jansson

Ingrid Börjesson berättar om sin mormor Ester. På bilden syns en bild av Maria Lindgren.

forts. fr. sid. 3

Man kan t.ex. fråga vad de gör på nätet och om de har kompisar som sett porr. Man kan sitta tillsammans vid datorn och be barnet/ungdomen visa det bästa och det läskigaste de ser. Det är bra att vara påläst. Man ska komma ihåg att inte rikta sin ilska mot de unga. Det är vuxna som har skapat porren. Det är viktigt att barn har minst en trygg vuxen som de kan vända sig till och prata om jobbiga saker.

Det är tyvärr inte alla kommuner som har infört porrfilter på alla datorer. Maria uppmanade oss därför att skriva till kommunpolitiker, lämna in medborgarförslag, begära porrfilter i skolorna, utbildning på detta område o.s.v. Barn har rätt till en porrfri

barndom. Det är ett övergrepp att barn utsätts för porr.

Det var väldigt bra att få ta del av denna information, och fler kyrkor bör inbjuda henne att komma och föreläsa i detta ämne. Personal inom förskola, skola, fritidsverksamhet, idrottsföreningar, ja alla som jobbar med barn och ungdomar bör få denna information. Även våra politiker.

Några länkar som kan vara bra att ha:

changingattitudes.co

visuelldrog.se (Här finns länkar till tidningsartiklar som varit publicerade i olika tidningar och klipp från inslag som sänts på TV ang. detta ämne. Man kan även boka föreläsningar med Maria Ahlin via sidan.)

Röda korsets behandlingscenter i Skövde

för krigsskadade, traumatiserade och torterade

Jag var i mitten av september på en intressant föreläsning i Pingstkyrkan Falköping. Det berör ett område som många av oss inte kan så mycket om, men vi möter människor som är i behov av att få denna hjälp. Därför delar jag med mig lite av den information som gavs vid detta tillfälle.

De som föreläste var Mijke van Ratingen och Qazim Gosalci, som båda jobbar som kuratorer på Röda korsets behandlingscenter. De har olika bakgrund, men båda har lång erfarenhet av arbete med flyktingar.

Svenska Röda korsets vårdverksamhet

Första centret öppnade 1985. Idag finns sådana centra i Stockholm, Malmö, Skövde, Uppsala, Skellefteå (åker även till Umeå och Luleå) och Göteborg. Man har även Barnverksamhet och Mobila behandlingsteamet i Vänersborg. Det kommer förhoppningsvis att öppnas fler behandlingscentra runt om i landet med specialkompetens inom detta område.

Patienterna som får hjälp inom denna verksamhet har traumabakgrund från krig, tortyr, flykt eller förföljelse.

När det kom mycket flyktingar på 1980-talet fanns det inte så mycket erfarenhet inom den vanliga sjukvården så man vände sig då till Röda korset. Det var meningen att den vanliga vården skulle ta över, men det har inte blivit så.

I Skövde tar man emot vuxna över 18 år från Västra Götaland som är asylsökande (krävs remiss), papperslösa och människor som söker uppehållstillstånd. Man tar även emot barn med uppgivenhetssymtom

(krävs remiss från BUP).

PTSD = Posttraumatiskt stressyndrom

PTSD är eftereffekterna på extremt påfrestande händelser/situationer som inneburit död, hot eller allvarlig fara som inte kan undflys eller hanteras av individens tillgängliga resurser. Hos oss andra försvinner eller klingar det av. Om vi t.ex. kört på ett vildsvin kan vi få en känsla av chock som sedan försvinner. Hos dem med PTSD försvinner det inte. Det kan dyka upp när man upplever något annat. Det kan komma upp 20 år efter kriget t.ex. Dessa PTSD-patienter kräver annorlunda vård. Det räcker inte med att få en diagnos. Man behöver många samtal och det går inte att begränsa antalet samtal eller hur många år det ska få ta.

För att illustrera lite hur det kan fungera så användes bilden av en bokhylla med många böcker. Böckerna är fyllda med minnen. Vi kan ta ut en bok med minnen och sedan ställa tillbaka den i bokhyllan. En PTSD-patient kan inte göra det. Böckerna bara ramlar ut och man vet inte riktigt när det händer. Under behandlingen jobbar man med att patienten med tiden ska kunna ställa tillbaka boken, ta ut och ställa tillbaka den igen.

Det finns många olika symtom som kan dyka upp i samband med PTSD: huvudvärk, magbesvär, ont i nacke, bröst eller rygg, sömnbesvär, mardrömmar, koncentrations-svårigheter, minnessvårigheter, problem med aptit, ångest, panik, depression, irritation, hallucinationer, "flashbacks" m.m.

En PTSD-patient kan även ändra beteende. Några exempel: missbruk, isolering, irritabilitet, starka reaktioner på förändring i om-

givningen, extrem ljud- och ljuskänslighet, osjälvständighet, avbrott i dagliga aktiviteter, kan inte göra uppgifter man lätt klarat av innan.

PTSD handlar inte om vad som är fel med en person, utan vad en person varit med om tidigare.

Psykioterapeuter, psykologer, fysioterapeuter, kuratorer bl.a. samarbetar för att hjälpa PTSD-patienterna på Röda korsets behandlingscentra. Psykioterapeuter och psykologer diagnostiserar och behandlar psykiska problem och sjukdomar. Man använder sig av flera olika behandlingsmetoder som t.ex. olika typer av KBT, DPT eller Djurassisterad terapi.

Trauma sätter sig i kroppen. Fysioterapeuter jobbar med kopplingen mellan huvudet och övriga kroppen, hur det avspeglar varandra och påverkas lika mycket som minnet. Symtom som smärta, spänningar och huvudvärk man har i kroppen är normala reaktioner på onormala händelser. Kroppen bär oss och den påverkas av det vi är med om.

Kuratorernas uppgift är psykosocialt stöd, rådgivning, nätverksarbete och nätverksamordning, stöd i kontakter med myndigheter som t.ex. Socialtjänsten, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. Om man kan förbättra livet leder det till bättre mottaglighet för behandling.

Barnverksamheten

Inom Barnverksamheten möter man barn som är anhöriga till patienter. Det finns olika typer av stöd som t.ex. stödgrupper, individuellt stöd, aktiviteter, hjälp att hitta fritidsaktiviteter och/eller aktiviteter för barn på skollov. Man har även ett spelbibliotek.

Tortyrskadeutredningar

Man gör tortyrskadeutredningar och dokumenterar tortyrskador enligt det s.k. Istanbulprotokollet till patienter i behov av detta för att säkerställa att de får sina rättigheter tillgodosedda. Man gör ofta tortyrskadeutredningar på begäran av Migrationsverket. Det kan bli plågsamt för patienten eftersom man går in i minsta detalj. För den som har PTSD är det svårt att återberätta och man kan anses otillförlitlig. De som jobbar med detta på Röda korsets behandlingscenter har bra erfarenhet och kunskap för att göra dessa utredningar på ett bra sätt.

Vilka påverkas av väpnade konflikter? Soldater gör det, men de flesta är civila människor. Man fokuserar på krig o.s.v. som orsaken och behandlar utifrån det, men det är lika viktigt att ta hand om dagliga stressorer. Patienterna får "hemläxor" mellan sina besök. Det kan gälla arbete, något frivilligt, sport etc. Tidigt psykosocialt stöd minskar risken för utveckling och förstärkning av PTSD.

Margréth Jansson

För mer information:

<https://www.rodakorset.se/fa-hjalp/behandling-for-krigsskadade-och-torterade/skovde/>

Bönevecka i Sydafrika

HCFI (Healthcare Christian Fellowship International) som SKSF är en del av, arrangerade 13-18 oktober en internationell bönevecka. Den hölls på Pure Joy, ett kristet konferenscenter, utanför Pretoria. Det var ett intensivt program med bibelstudier, samtal och bön. Vi kan inte ta med allt som sades under veckan men vill ändå dela något. Det var många av vännerna inom HCFI som sa att vi skulle hälsa hem till vännerna i Sverige. Vi kan inte räkna upp alla, men jag vill ändå hälsa speciellt från Erasmia Grim, vars man var den som startade HCFI. Hon bad mig hälsa att Sverige och vännerna här har en speciell plats i hennes hjärta. Sverige var ju det första landet utanför Syd-Afrika som Francis reste till, och sedan har även Erasmia varit här vid flera tillfällen. Erasmia håller kontakt med många runtomkring i världen och är speciellt engagerad i det internationella böneteamet.

Chris Steyn inledde böneveckan på söndagskvällen. Han sa att Francis önskan var att HCFI inte skulle vara vilken organisation som helst, utan vara som en stor familj. Det är viktigt med en gemensam grund och att ha bra relationer med varandra. Vi som kommit till böneveckan var där för att vi delar en vision, nämligen att Guds rike ska komma inom hälso- och sjukvården. Vi bör hedra varandra, berätta om vi har något emot någon eller blivit stött eller sårad av någon. Ibland kan det bli missuppfattningar p.g.a. olika bakgrund eller kulturer. Det är viktigt att reda ut, vara tydliga och inte låta fienden dra nytta av det. Vi får förlåta varandra, så som Kristus har förlåtit oss först.

"In Pursuit of Christ" - "I Kristi efterföljd"

Böneveckans rubrik var "In Pursuit of Christ" - "I Kristi efterföljd". Chris delade några tankar och hänvisade till Bibeln.

Varför ska vi följa Kristus?

"Ingen kan komma till mig om inte min Far i himlen, han som har sänt mig, drar honom till mig." Joh.6:44

"Vi älskar därför att han först älskat oss." 1 Joh.4:19

Varför följer jag Kristus?

Han är min frälsare. Rom.10:9-10

Han är min Herre. Rom.12:1-2

Han är Kung. Matt.28:18-20

Han är mitt livs kärlek. Höga visan

Han är universums herre och skapare. Apg.17:24

Hur följer jag Kristus?

5 typiska DNA för en Kristi lärjunge

1. Att älska Gud och sin medmänniska Luk.10:27

2. Att vara en bedjare Matt.6:9-14

3. Att göra lärjungar Matt.28:18-20

4. Att prioritera att söka Guds rike först Matt.6:33

5. Att ha en livsstil som präglas av Guds kungarike Matt.5:3-12

"Vi älskar därför att han först älskat oss."

Bibelstudier under böneveckan

Huvudfokus under Global Prayer Summit var naturligtvis bön. En viktig del var även bibelläsning. Varje dag hölls ett bibelstudium. Det finns många duktiga talare och flera av dem är även duktiga bibellärare. Även om vi inte kan ta med allt så vill vi att ni får något från ett par av dessa bibelstudier. Vi skriver inte ut alla bibeltexter som lästes eller hänvisades till, utan du får själv söka rätt på det i din egen Bibel.

Hesekiel och de döda benen

David Wong

Dr David Wong höll i bibelstudiet på måndagsmorgonen. Han delade tankar utifrån Hesekiel och nämnde att Hesekiel var från en familj med präster.

Vi började med att läsa Hes.37:1-14.

När vi kommer inför Gud, kommer Gud att tala till oss, inte enbart om HCFI utan hur vi kan påverka vår nation.

Hesekiel, en Gudsman, blev i en syn sänd till en dal som var full av döda, livlösa ben. Vi har också "dalar med döda ben". Olika nationer kan ha olika dalar med döda ben. Det kan ha olika innebörd i olika nationer. Hesekiel hade ett intressant samtal med Gud om vad synen betydde. Han analyserade det han såg. Både atmosfären och benen var väldigt torra. Det fanns inget vatten, inget liv och det var avsaknad av Guds ande. Det var hungersnöd i nationen vad gällde att höra Guds ord.

David påminde oss om att vi är priviligierade genom att få finnas där människor kommer och söker hjälp och vi får ge god vård.

Hesekiel uppmanades att profetera och tala till de döda, torra benen. Gud gav liv åt de döda benen och gav dem kött. Benen kom tillsammans. Det blev hela människor. Man kan ha många fysiska strukturer men det saknas liv. Vi som kristna får deklarerat och tala andligt liv för att väcka och dela andligt liv vidare till andra. David Wong uppmanade oss att be Gud leda så vi kan få tala liv. Gud kan resa upp människor och nationer. I 1 Mos.28:12 står det om "Jakobs stege", som talar om en kontakt mellan himmel och jord.

Vi kan ge vår respons till Gud på olika plan, t.ex. individuellt, lokalt i SKSF-grupper, bönegrupper och nationellt i SKSF och internationellt i HCFI.

Hebr.10:22-25 Vi är en familj, där inget ska stå emellan oss människor eller mellan oss och Gud. I Apg.3:19 står det om att vända om. Vi får vända om då vi är på fel väg och kan även be för våra nationer att man vänder om.

"Det passerar fler människor genom sjukhusets dörrar än genom kyrkans"

Francis Grim, grundare av Healthcare Christian Fellowship International

Daniels exempel vad gäller bön

Dr. Mandela Mashabane

Rummet

Bönerummet var privat. Han bad enskilt hemma i sitt eget hus, och skröt inte med att han bad. Däremot dolde han inte att han bad. Då de "kom på honom" slutade han inte att be.

Människan Daniel och hans åtagande

Han bad tre gånger per dag, utan att ge upp. Ju mer vi ber desto mer blir vi förvandlade och ser ur Guds perspektiv. Daniel analyserade utifrån Guds ord.

Daniels attityd och vad han sa till Gud

Daniel dyrkade, upphöjde, lovprisade Gud. Han var inte bitter över den situation han

och hans folk befann sig i. I Daniels bok kapitel 9 kan man läsa om hur han bad, inte endast för sig själv, utan även för sitt folk, erkände sin och sitt folks synd. När Daniel hade upphöjt Gud och erkänt synden då påminde han Gud om Guds löften. Sedan bad och ropade han till Gud för sig och sitt folk.

När vi låter Den Helige Ande be genom oss får vi hjälp att veta hur och om vad vi ska be. Bönen går direkt till Guds hjärta. Den blir inte avvissad. Gud hör alltid vår bön.

Vi har mycket att lära oss av Daniels böneliv. Jesus har även lärt oss hur vi ska be genom bönen "Fader vår".

Erasmia Grim, Sydafrika (mitten) får en gåva av vänner från Israel

Chris och Elise Steyn, Holland, flankeras av Dr Christian Bell med fru, Sierra Leone

2 olika "bordsgrupper" där vi samtalande och bad tillsammans.

Föreningsnytt

Bön i konferenshallen

Deltagare från Danmark och Sverige

SKSF:s ordförande med nya vänner

Här är en av matsalerna där det serverades lunch och middag varje dag

En drömresa Sverige-Sydafrika

Det är inte så ofta som jag går och drömer om något som sedan går i uppfyllelse. Men det sista året har mina tankar ofta varit i Sydafrika. Så kom inbjudan från HCFI om den internationella bönevecka som var förlagd till Pretoria och då visste jag att dit ville jag. Sedan ville jag ju besöka Mphumalangaregionen där jag arbetade i 11 år. Den 21 november i år är det 60 år sedan jag lämnade Sverige första gången för en 5-årsperiod i Svenska Alliansmissionens tjänst. Och det blev en drömresa!! Margreth Jansson, vår ordförande, var ju också med och jag kan bara tacka Gud för allt vi fick uppleva. Vi har ju varit på några tidigare böneveckor och av de 220 deltagarna från 45 länder var det flera vi kände. Att få träffa Erasmia Grim som blev 90 år i januari var också ett stort tack-sägelseämne. Hon orkade vara med hela tiden. En sådan här bönevecka går inte att beskriva, den måste upplevas!

På fredagskvällen tog Margreth och jag flyget ner till White River. På söndagen var vi på gudstjänst i Allianskyrkan i Ngodini, staden där staten byggde ett stort sjukhus som Alliansmissionen var med och öppnade 1974 i och med att missionssjukhuset i White River stängdes. I samband med öppnandet av ett nytt sjukhus startades också en sjuksköterskeskola och jag var den som

fick uppdraget att bli ansvarig. Den 15 oktober togs den första gruppen på 16 studenter in med mig som ensam lärare. Vi skulle varit två men min kamrat Barbro Karlsson fick inte sitt visum i tid som vi räknat med. Jag fick mitt på mindre än en vecka!! Vi hade gått vår lärarutbildning i Göteborg 1973-74. Barbro hade, som sjuksköterske-barnmorska från Sverige när hon kom ut till Sydafrika, fått läsa in 1½ års sjuksköterskeutbildning så hon skulle bli ansvarig för den. Jag hade gått en barnmorskeutbildning när jag kom ut så jag skulle ta hand om den var beräknat. Men Barbro fick inget visum i tid som vi trodde när vi annonserade om en ny skola, så vad göra. Jag fick ta hand om den. Jag hade 12 lektioner färdiga på engelska och skulle ha 2 månaders läskurs om en sjuksköterskeutbildning jag själv inte läst på engelska. Jag fattar inte än i dag hur jag klarade det. Stina Arvidsson-Landen var husmor den här tiden och vi delade lägenhet. Hur många kvällar jag kom hem och var förtvivlad för hur att jag skulle klara det, så sa Stina många gånger. "Men Barbro, du kan ju inte tvivla på utan du är där Gud vill ha dig" och det kunde jag ju inte. Barbro kom i maj året därpå och fick ta över ansvaret. Jag hade då hand om barnmorskeutbildningen.

Jag har under årens lopp varit på skolan

I sjukhuskyrkan

Avdelningschefer på sjukhuset

några gånger men att efter 45 år vara tillbaka var lite speciellt. När jag frågade rektorn hur många studenter de hade nu säger hon: "1080"! De planerar att börja en 4-årig doktorandutbildning för dem som redan har en utbildning. Hitintills har de fått läsa i t.ex. Pretoria eller Johannesburg. Nu kan det bli på hemmaplan. Under några år på 2000-talet hade skolan ett utbyte med Hälsohögskolan i Jönköping som var mycket populärt men det har tyvärr upphört.

Vi fick också besöka Themba-sjukhuset. Det öppnades alltså den 17 december 1974, med 420 sängplatser, då patienterna från gamla Themba flyttades dit. Nu var det renoverat och reducerat till 380 platser så salarna var inte så stora. 1995 byggde staten den nya skolan men vi gjorde ett snabbt besök på den gamla där jag började. Här hade sjukhuset en egen både sjuksköterske- och barnmorskeutbildning men riktigt varför fick jag inte klart för mig.

Jag hade bett några ur den gamla personalen, bl.a. två sjukhuspastorer, Ida Manan, Thomas Mdluli med sin fru Bellina, och en sjuksköterska Anna Fakude att vara med på rundvandringen. Vi slutade med ett besök i sjukhuskyrkan för en tacksägelsestund. Vad kunde kännas bättre efter detta besök än att få tacka Gud??!! Vi har en stor Gud som har en plan med varje människas liv och leder oss på rätta vägar!!

Rektor Maunye och lärare Thabisile Maziya tog emot oss på sjuksköterskeskolan.

Under resten av veckan hann vi med att göra ett besök i Barberton där jag läste zulu hos Lisa och Evert Nilsson. En av mina första studenter Gladys Gama och hennes man Thomas bor där och det var speciellt att få komma till dem. Gladys arbetade på Themba från 1964 som undersköterska, gick sen sjuksköterskeutbildningen och var kvar på sjukhuset till sin pensionering 2004. Thomas var med i församlingen när jag kom till Barberton och de var här i Sverige 1999 så vi har gamla band oss emellan.

Vi besökte Phumelela bibelskola som startade 1962 där de har ett 60-tal studenter som kommer från flera länder i Södra Afrika. Vi fick tid att umgås med flera av de gamla vännerna, som Linnea och Lennart Karlsson. Lennart var min chef på Themba-sjukhuset under alla åren så vi hade minnen att dela. Men tiden gick alldeles för fort. En vecka var ju ingenting men vi är så tacksamma till Gud för dagarna. Det var vår i Sydafrika och vi hade mellan 30-36 grader varmt under veckan. Jaccarandaträden blommade överallt, det var blått,blått. Och bougainvillean lyste röd i stora häckar utmed vägarna. Nästan varje dag tog vi en simtur i swimmingpoolen, så vi njöt. Men som sagt, vårt stora tack går till Gud för beskydd och rik välsignelse dessa två oförglömliga veckor.

Barbro Fritz.

Hemma hos Gladys och Thomas Gama. Gladys var en av Barbros första elever.

Vårkonferens 2020

Mullsjö Folkhögskola 27-29 mars 2020

Tema: "Vart är vi på väg?"

SKSF (Sveriges Kristna Sjukvårdsförbund)

inbjuder kristna inom vården till konferens

Program

(Kan bli lite justeringar)

Fredag

"Välkomstmingel" och registrering från

15:30 – 16:00

Middag 18:00 – 19:00

Kvälls-samling 19:30 – 21:00 Eivor Blomqvist

Kvällsfika 21:00

Seminarium 14:30 - 15:30

Kaffe 15:30

Årsmöte 16:00 – 17:30

Middag 18:00 – 19:00

Kvällsandakt och bön 19:30-21:00 Johanna och Åke Samuelsson

Kvällsfika 21:00

Lördag

Morgonbön 7:30 - 8:00

Frukost 8:00 – 9:00

Seminarium 9:00 – 10:15 Margareta o Ingemar Stenmarker

Fika 10:15

Seminarium 10:45 – 11:45 Margareta o

Ingemar Stenmarker

Lunch 12:00 – 13:00

Söndag

Frukost 8:00 – 9:00

Gudstjänst med nattvard 10:00 Gunnar Höjman

Lunch 12:00

Hemresa direkt efter lunchen

(Information om anmälan kommer i Hälsning nr 1 2020 och på hemsidan)

Vi är glada att kunna inbjuda dig till vårkonferensen 2020 på Mullsjö folkhögskola. Vi ser fram emot att som kristna inom vården få mötas och att få lyssna till våra duktiga talare. I Hälsning nr 1 2020 kommer ett mer utförligt program och även mer information om vilka de medverkande är. Ni ser namnen på några av dem i programmet. *Eivor Blomqvist* inleder vår konferens på fredagskvällen. *Margareta och Ingemar Stenmarker* bor i Mullsjö. Båda är läkare och har en bred kunskap och erfarenhet som de kommer att dela med sig av till oss på lördagen. Pastor *Åke Samuelsson* känner många av er igen. Han kommer tillsammans med sin dotter *Johanna Samuelsson* som är sjuksköterska Båda ska medverka på lördagskvällen. Sjukhuspastor *Gunnar Höjman* predikar i gudstjänsten på söndagen. Missa inte detta! Skriv in det i din kalender redan nu!

A) Enkelrum fredag – söndag inkl alla måltider/lokaler och enligt ovan: 1855: -/person

B) Dubbelrum fredag – söndag inkl alla måltider/lokaler och enligt ovan 1535: -/person

C) Ej boende, men alla måltider utom frukost på lördag - söndag inkl lokaler Det ingår frukt/vatten i konferenslokal alla dagarna 665: -/person

Konferensavgift (som inte är helt fastställd ännu) tillkommer för alla deltagare.

Bön

Vi ber tillsammans

Tacka för:

- o Bönegemenskapen i SKSF och HCFI
- o Alla som är ljus och salt i sin vardag
- o Guds trofasthet och Guds löften
- o Att vi har frihet att samlas till bön och annan kristen gemenskap
- o Sjukhuskyrkan
- o Alla våra trogna medlemmar i SKSF
- o Korset i våra nordiska flaggor

Bed för:

- o Dem som är förföljda för sin tro
- o Dem som är på flykt och andra i nöd
- o Muslimer som konverterat
- o Den psykiska ohälsan i vårt land
- o De studerande
- o Frågan om samvetsfrihet inom vården
- o Synen på människovärdet
- o Alla som är ensamma, speciellt nu i jul

Healthcare Sunday - Bön för vård och omsorg

Söndag den 20:e oktober uppmärksammades Healthcare Sunday i många kyrkor i olika länder. Man bad då speciellt för vård och omsorg. En av de kyrkor som uppmärksammade detta var Pingstkyrkan i Bottnaryd. Marie Götesson som själv arbetar inom vården berättade om Healthcare Sunday och bad den bön som finns färdigskrivna för denna dag.

Stöd SKSF genom att annonsera i Hälsning!

Kontakta oss via epost: kristenivarden@telia.com

B-POST

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning återsändes försändelsen med den nya adressen till:

SKSF, c/o Margréth Jansson
Smedhemsv. 19, Ryd, 565 97 Bottnaryd

B

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR!

önskar

styrelsen för Sveriges Kristna Sjukvårdsförbund

Seminarium om DÖDSHJÄLP
Lördagen 9 maj 2020
kl 13-17

Robert Clarke, ADF, fallet Mortier
Mikaela Luthman, överläkare inom palliativ vård
Per Ewert, direktor Claphaminstitutet

Brunnsgränd 4,
Johannes Paulus II
pastoralcentrum, Stockholm

ANMÄLAN GÖRS PÅ
www.manniskovarde.se

Organisationen Människovärde i samarbete med Respekt, Världen idag, Claphaminstitutet och Sveriges Kristna sjukvårdsförbund

Världen idag

CLAPHAMINSTITUTET

Respekt

människovärde

Vi behöver ditt stöd!

Ge en gåva till Sveriges Kristna Sjukvårdsförbund

Plusgiro: 13 87 37 - 2 Bankgiro: 312-4294 Swish: 1234580239